

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Quibus in rebus profectus noster per vsum Eucharistiæ apparere debeat.
Cap. XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

implent fimo turpium verborum. Et alibi, ta-
 lium ora appellat *Clocas sordidissimas*. De Non-
 na mare sua scribit S. Gregorius Nazianzenus,
 quod nec aurem nec linguam res diuinas accipientem,
 partim proloquentem, et hinc narratiombus, ac thea-
 tricis cantibus contaminari passa est. Si ergo lingua,
 quia res bonas loquitur, hanc ob causam custo-
 dienda est a proferendis rebus profanis, quan-
 to magis ob Christi Corpus quod tam sepe tan-
 git & accipit. Sed efficacius hoc ipsi alibi pon-
 derat idem S. Chrysostr. Os habes spirituale obfi-
 gnatum Spiritu S. cogita que sit oris tui dignitas. Pa-
 trem vocas Deum, & Patrem mox vituperas? Cogita
 quid mens dignatum sit os tuum: quæ contingat, quæ
 dixerit, quo cibo fructur (scilicet Eucharistico)
 perpende cum quibus tempore mysteriorum astes, nempe
 Cherubim & Seraphim: Seraphim neminem vitupe-
 rant, sed vnus & idem vsus ora illorum adimplet, nempe
 benedicendi & glorificandi Deum: quomodo ergo
 potes, cum illis dicere Sanctus, Sanctus, Sanctus: qui ore
 tuo ad vituperium abuteris? Dic, que lo si vasculo Regis,
 quod semper cibos habeat regios, & ad illos ordinatum
 su, ad sterora ministrorum quisquam abuteretur, an
 auderet istud cum reliquis ad eadem edulia deputatis
 sterore referunt demò reponere: nequaquam. Atqui
 eiusmodi est quod Fratres accusas, quod vituperas, ita
 que te ipsum sordidum reddis, & pollutum. In celis con-
 sistis, cum Angelis conuersaris, osculo Dominico digna-
 tus es: Tot ac tantis rebus os tuum adornauit Deus, vi-
 tate hymnis Angelicis, cibo non tantum Angelico, sed
 etiam Angelicam dignitatem superante, osculo suo, cõ-
 plexibus etiam suis, & vituperas?
 Cum S. Gertrudis virgo, Post sumptam Com-
 munionem renoueret quantã diligentia os esset obser-
 uandum, quod precipue inter alia membra est recepta-
 culum preciorum Christi mysteriorum, hac similitu-
 dine elocuta est à Domino: si quis non obseruans os suum
 à verbis vanis, falsis, turpibus, detractoris & similibus,
 impetrens ad sanctam accipit communionem, tali
 modo suscipit Christum (quantum in se est,) sicut qui
 hostem in ipso ingressu lapidibus in superliminari
 congregatis obrueret, vel veste duro caput eius obtunde-
 ret. Merito ergo B. Petrus Damiani: Faceat ab ore
 militis Christi omnis vani rumoris ineptia, & lingua
 que immaculati Agni, imò Summi Verbi rubet san-
 guine, indignetur otiosi sermonis sese fecibus inquina-
 re. Noli cuiquam detrabere. Et Philo. Nefas est enim
 per os, quo profertur nomen illud sanctissimum (scilicet
 Dei) quidpiam turpe progredi.
 Sed non satis est carere lingue vitiiis, opus est
 eam ornare diuinis & sacris sermonibus B. M.
 Magdalena de Pazzis apud Puccinum 4. p. vit.
 c. 4. in raptu Deo docente dixit: Sicut qui vinum
 copiose bibunt, eructant; sic anima Christi sanguine
 mbrata eructat ex ore diuinas laudes, gratiarum a-
 ctiones, & pre vehementia amoris qui regnat in corde
 eius prorumpit lingua in verba sancta & exemplaria
 proximis, & quidquid dicit redundat in honorem Dei
 & vilitatem animarum. Immo audeo dicere, nun-
 quam audietur loqui verba infructuosa, & vana; Hoc

est, quod monerat S. Petrus primos Christia-
 nos: Si quis loquitur quasi sermones Dei. Et S. Basil.
 ait: Qui sancta communicat, ut canere laudes Deo de-
 bet. Non decet linguam Deo dicatam profanis
 maculari. Nam, vt dicebat S. Macedonius a-
 pud Theodoretum, *Que sunt Deo dicata, sunt om-
 nibus veneranda, & que a vulgo sunt minime contre-
 ctanda.*

Secundo, caueamus vitia gulæ. Cibus iste cæ-
 lestis hoc præstet in nobis. Tu prius quam commu-
 nicas, inquit S. Chrysostr. ieiunas, vt quomodo cunque
 dignus appareas: quando autem communicaueris, cum
 te oportet magis augere temperantiam, omnia perdis.
 Atqui non sunt paria, esse sobrium & temperantem,
 maxime autem postquam sponsum exceperis. Antea
 quidem vt sis dignus accipere, postea autem ne appareas
 indignus iis, qua tu accepisti. Quid ergo oportet ne ieiu-
 nare, postquam accepers: non hoc dico, neque te cogo. Nã
 est quidem hoc quoque bonum: sed non ad hoc tibi vim
 facio, sed suadeo, ne te deliciis ita impleas, vt sis inex-
 plebilis. Simile quid suadet S. Hieronymus ep. 13.
 ad Paulin. Qui Christum desiderat, & illo pane
 vescitur, non querit magnopere de quàm pre-
 tiosis cibus stercus conficiat.

Tertio, crescamus semper in charitate cum
 Deo, & proximo: Cum Deo, quia effectus hu-
 ius cibi est vitam conferuare, nutrire & augere,
 & quia ideo, vt notat S. August. Dominus noster
 Iesus Christus, Corpus & Sanguinem suum in eis rebus
 commendauit, que ad vnum aliquid rediguntur. Ex
 multis namq, granis vsus panis efficitur, & vinum ex
 multis racemis conluit. Ita omnes limus concor-
 des & amici. Nam si nefas est, vt inquit S. Chry-
 sostr. eum ad mysteria accedere qui mimicos habet,
 multo magis nefas est eum qui charitatis cibum diui-
 num sumit, inimicum cor gerere erga alios, sepe etiam
 contra amicos. Hoc ponderans S. Gregor. Nyssen-
 us circa illa verba: Exiit sanguis & aqua, Pau-
 ca inquit, gutta sanguinis Christi totum mundum re-
 staurantes, sunt hominibus quasi coagulatum lactis, illos
 cogentes & coniungentes in vnum. Quid ergo non
 faciat totus Christi Sanguis in Eucharistia hau-
 stus à nobis? S. Chrysostr. h. de laude Dei tom. 5.
 Mensa, inquit, Eucharistica etiam perditissimorum
 hominum mores immutat, efficitq, ex his qui feris be-
 stis seuiendi fuerint immantiores, quibus ipsis man-
 suetiores. At nos talis mensa & cibi participes facti, in
 nos inuicem arma conuertimus, cum potius id in-
 strum illum & communem hostem moliri oporteret.
 Quæ ex re ille, nobis infirmioribus effectus sortiri reddi-
 tur, dum ipsi nos, iuuante aduersario, mutuo quodam
 insultu oppugnamus: eodemq, vtimur ad huiusmodi
 in nos aciem instruendam duce, cum bellum illi inferre
 esset decentius: nunc vero hoste omisso, in fratres sagi-
 tas intendimus. Quas inquiet aliquis sagittas narras?
 illas dico, que ex ore emittuntur & lingua, siquidem
 non solum telis & spiculis, verum & verbis aciora
 vulnera infliguntur, quàm soleant sagittis infligi. Huc
 spectat. Responsum S. Bernardi datum quibus-
 dam Religiosis: Interrogatis quidnam consulam
 homini,

Moral.
Reg. 21.
cap. 4.
Rel. hist.
cap. 13.

64.
h. 27. in 1.
Cor.

65.
tr. 26. in
Ioan.

h. 5. in 2.
Coriut.

l. de præ-
cepto &
disp. c. 26.

l. 9. de
Sacri in
geo. 21.
de cõf. l.
L. 2. in
cõmme-
rij appel-
lationem
to. 4.

h. 1. in
ep. 13.

dial. c. 4.

h. 8. in
Matth.

h. 10. in
1. Cor.

h. 1. in
1. Cor.

h. 1. in
1. Cor.

h. 1. in
1. Cor.

h. 6. in
1. Cor.

homini, qui aduersus quempiam commotus fuerit, sed non aded, vt eum ledere velit ipse, aded tamen, vt libenter accipiat si quo modo aliunde ladi contigerit: sicut videlicet tutum, ita commoto accedere ad altare, an se subtrahere interim debeat, donec compescatur commotio. Nunquam mihi contingat turbatum ad pacis accedere sacrificium: cum ira & disceptatione contingere Sacramentum, in quo Deus indubitanter est mundum reconcilians sibi. Certe non recipitur munus quodcumque meum quod defero ad altare, nisi ante placato fratre, quem me forte lesisse meminero: quantum minus si me ipsum non pacauero prius? Excludendus est ergo omnis commotus contra proximum animi affectus, ante sumptionem SS. Eucharistiae, & ea sumpta non admittendus. Non dicas te esse iniuria affectum, id eo que irasci, quia, vt dixit in quodam raptu B. M. Magdalena de Pazzis apud Puccinum 3. parte §. Tertia nocte. Per Eucharistiam, omnes virtutes infunduntur, sed maxime illa aded necessaria patientia, electuarium omnis virtutis. Sane si Miphoboseth bonis Saulis a Davide, cuius erat nepos, donatis, per Sibae famuli calumniam spoliatus 2. Reg. 16. 4. aequo animo tulit hoc damnum 2. Reg. 19. 28. Tu, inquit Regi Davidi Miphoboseth, posuisti me seruum tuum inter conuiuas mensae tuae, quid ergo habeo iuste querela: aut quid possum ultra vocari ad Regem? Et cum dixisset Rex: Tu es Sibae, diuidite possessiones: respondit Miphoboseth Regi: etiam cuncta accipiat. Quantum magis nos debemus amare inimicos nostros, etiam eos, per quos exuti sumus bonis omnibus, quia facti sumus conuiuae mensae Dei, & in illa ipsam Dei carnem habentes pro cibo Dei, sanguinem pro

66. Quarto, hanc charitatem erga Deum vsu Eucharistiae demonstramus, in fuga peccatorum, resistendo inimicis Dei, qui nos ad peccata pertrahunt. Absalom ad defectionem a Davide, & ad bellum contra eum capiendum, populum adduxit conuiuiis lautis, quae immolando victimas exhibebat 2. Reg. 15. 12. Mouent epulae ad talia. Ided, vt notat S. Chryostomus h. 41. in Ioan. & Theophilac Euthym in c. 6. Io. Iudaei tot miraculis Christi visis, non quaesierunt illum, ad regnum vt eueherent, non cessarunt eum carperere, non agnoscebant eum ita facile vt Prophetam, nisi postquam panis eos panibus multiplicatis. Sic Cyrus apud Herodotum epulo populum Persarum concitauit, & ad excutiendum iugum Medorum, & ad imperium illi extorquendum conuertit. Quidni faciat hoc epulum diuinum, vt excutiamus iugum diaboli, & Deum in Regem nostrum asciscamus. Qui de sacro calice bibit, inquit S. Cyprianus, amplius sitit, & ad Deum vinum erigens desiderium ita singulari fame, illo vno appetitu tenetur, vt deinceps sella peccatorum horreat pocula, & omnis sapor delectamentorum carnalium sit ei quasi rancidum, radensq; palatum, acuta mordacitate acetum. Quid est, inquit S. Bernardus,

f. de coena
Dom.

f. 3. in Pf.
90.

manducare eius carnem & bibere eius sanguinem, nisi communicare passionibus eius, & eam conuersationem imitari, quam gessit in carne, scilicet caelestem, immo diuinam. Vnde & designat ilitatum illud altaris Sacramentum, vbi Dominicum Corpus accipimus, vt sicut videtur illa panis forma in nos intrare sic nouerimus per eam quam in terris habuit conuersationem, ipsum intrare in nos, ad habitandum per fidem in cordibus nostris. Cum enim iustitia ingreditur, ille ingreditur, qui factus est nobis a Deo Patre iustitia. Ad hoc nos inducit sacrificium illud formidandum & admirabile, inquit S. Chryostomus, quod iubet nobis, vt aquila in hac vita facti, ad ipsum calum euolemus, vel potius supra calum. Vbi enim cadaver, inquit illic aquila, aquilas autem appellat, vt ostendat, ad alta eum oportere contendere qui ad hoc Corpus accedit, & nihil cum terra debere ei esse commune, nec ad inferiora trahi & repere, sed ad superiora semper volare, & in splem iustitiae intrare. S. Cyrillus Alexandrinus l. 2. Glaphyrotum in Exo. de hostia agni sic ait ad Eucharistiam accomodans: Non delectatum neque dissolutum videri vult eum, qui iam per Christum est sanctificatus, sed lex eum tali induit habitu, qui viatoribus conuenit: haec nimirum duo insinuans: nempe, quod aut ista quae sunt in typo & umbra posita, tandem ad veritatem traducenda sint: aut quod oporteat eum qui semel communicauit Christo, quasi incitato ardentis animo ad omnem virtutem contendere: & istam quae in mundo est abominabilem voluptatem praeterfugere. Continuo autem causam adducit, quare oporteat Christianum, qui iam a nobis descriptus est, talem videri, Phasae, inquit, Domini est hoc est, Transitus. Transimus enim a vita mundana in conuersationem Deo acceptam. Et S. Paulinus ep. 9. Christus factus est nobis in escam, vt eo pane viuentes, & secundum eum ambulantes, possimus iuxta Apostolum dicere: Nostra autem conuersatio in caelis est. Hic est Eucharistiae effectus inter alios. Quocirca S. Chryostomus h. 26. in 1. Corinth. Dum in hac vita sumus, vt terra nobis calum sit, facit hoc mysterium.

Quinto, quia cibi proprietates corpus nostrum induit, sic nos toties diuino cibo refici soliti, Deum, tanquam diuini & Deo pleni homines, spiremus in omnibus cogitationibus, verbis, & operibus nostris. Deus sit finis nostrarum omnium actionum internarum, & externarum: Modus eas peragendi sit diuinus: Dei odorem semper spargamus. S. Chryostomus dum ponderaret orationem Ecclesiae, quae fiebat pro catechumenis, & in ea illa verba: Vt dei ipsi mentem diuinam, castam cogitationem, vitam cum virtute coniunctam. Quid est, inquit, diuinam? hoc est, vt Deus in ea inhabitet: Nam cum mens iustitia praedua est, ac peccata exiit, Dei domus efficitur. Cum autem in ea domicilium sibi constituit, nihil post haec humanum erit, sicq; diuina mens redditur, diuinitus omnia proloquens, ac velut domus Dei in ea habitant.

Scribit Puccinus 6. p. vit. cap. 3. dictum B. M. Magdalena de Pazzis, Christum Eucharistiam intrasse, vt per hanc vnionem non tantum eius caro

h. 2. in
1. Cor.

67.

h. 2. in
Cocula

sed

sed tota caro, vel massa natura humane, in tot qui illam recipiunt dignè: certo quodam modo Desiccetur, communicando animæ gratiam per hanc unionem, per quam suo tempore corpora resuscitata Desiccentur, & transformentur in ipsam claritatem carnis Christi. Et scias maiorem gloriam accidentalem in suâ carne glorificatâ habitura corpora eorum, qui dignè frequentarunt hunc diuinum cibum, & eo sunt nutriti, quam alij (si in alijs essent pates) qui non sunt ita nutriti hoc cibo. Et ut glorificaret hoc modo suam carnem memum Verbum, in vltimâ cenâ sumpsit sacramentaliter sumpsit, ut etiam per hanc viam communicaret cum illâ communicans suæ carni gloriam, quæ ob tot titulos ei debebatur. Et S. Basil. inquit: Ratio quamobrem Corpus Domini manducari & Sanguis eius bibi debeat, commemoratio sit obedientiæ Domini vsque ad mortem, ut qui viuunt, non iam sibi viuunt, sed ei, cui causa nostrâ mortuus est & resurrexit. Ad hæc omnia Eucharistia sumptione suos excitat egregiè S. Theodorus Studita: Vos fratres charissimi, condiscipulis mansueti, ac pacem largientes heri placidè mansistis, degite, pacem amplexi cum omnibus, & sanctimoniam, siue quâ Deum conturbetur nullus, maxime reueriti Dominicum Corpus & Sanguinem, quo sumus potiti: Quamobrem ne cui imbutus est animus donis sine macula, tumultibus, insanis, sedis desiderijs imbutatur, ne os immortalis hausto fonte, sordidos sermones, ac cloacas manes edat, neie oculi angusto sanguine piati esserunt, & aspectus meretricios figant, ne manus sacris contractatis opibus, quæ nefas attingent, quin cuncta membra prouideat Christi membra custodiantur atque seruentur.

Hic est vnus ex effectibus SS. Eucharistia. Inoc. III. de myster. Missæ l. 4. c. 44. Mysterium crucis eripit nos à potestate peccati, mysterium Eucharistia eripit nos à voluntate peccandi. Hoc præstabitur, si Angelicam puritatem emulabimur, præsertim nos qui Sacerdotes sumus. De quibus Deus S. Catharina Senensi ait: Eos veluti flores odoriferos in corpore S. Matris Ecclesia collocant, dignitatem istam præcul dubio non habent Angeli, quam hominibus ita gratiosè concessi, videlicet illi quos ad huiusmodi ministerium elegi, quos velut Angelos terrestres esse volui in vitâ præsentis: multo amplius à ministris huiusmodi meis exigo puritatem interiorem & exteriorem, ad anorem ad me similiter & ad proximum suum, ministrando Corpus & Sanguinem Virginitatis Filij mei, cum igne charitatis, atque fame salutis animarum, ad laudem & gloriam mei nominis. Sicut enim isti Ministri requirunt & volunt habere puritatem atque munditiam in calice, vbi sit hoc Venerabile Sacramentum, siue sacrificium, ita requiro puritatem & animæ munditiam in eis. Et corpus eorum velut instrumentum anime volo, ut in puritate seruetur. Et alibi: Noueris amantissima Filia, quia tantam puritatem ad eis, ac etiam à vobis in isto Venerabili Sacramento requiro quantum in vitâ præsentis homo habere potest. Et si possibile foret, expediret etiam ipsam Angelicam naturam in hoc Venerabili Sacramento purificari, sed omnino purificatione non indiget, quoniam in

Angelo peccati venenum occurrere non potest. Sanè si hom. 15. qua in domo inquit S. Macarius, Principes habitare ceperint, quæ sordes aliquas contraxerit, preparatur illa, varijsq; modis exornatur, ac effunduntur aromata: quantum ampliori domus anima, in quâ Dominus requiescit, ornamento indiget, ut illam ingredi, atque ibi habitare possit, qui sordibus omnibus ac reprehensione caret. In eiusmodi enim corde Deus ac vniuersa celestis Ecclesia requiescit. Si Redemptor noster, tantopere dilexit floridi pudoris integritatem, ut non modò de virgine vtero nasceretur, sed etiam à nutritio virgine tractaretur, inquit B. Petrus Damian. l. 1. ep. 6. & hoc, cum adhuc puerulus vagiret in cunis, à quibus nunc obscuro tractari vult Corpus suum, cum iam immensus regnat in calis & si mundis attingi manibus volebat in præsepio positus, quantum corpori suo nunc vult adesse mundiciam iam in paternæ Maiestatis gloria sublimatus: Fides pura, inquit S. Cyprianus, mens sincera hunc habitorem delectat. Et, ut monuit suos Auditores S. Chrysostomus, Mens ad Eucharistiam accedentis, debet esse ab omni maculâ & labeculâ pura, & illicitos cogitationum assulus repellens, & familiaritatem subueriens. Tales erant primi Christiani, qui sumptione Eucharistia ad puritatem infantium perueniebant. Vnde S. August. de talibus loquitur tr. 25. in Ioan. Qui manducat hunc panem, inuisibiliter renascitur, inuis infans est. Ad hoc aspiremus. Nam si Rex Babylonis, inquit S. Chrysostomus h. 61. ad pop. Ex captiuitate delicens adolescentem, pulchros specie & decoros aspectu sumpsit, multo magis & nos sancta mensa assistentes regia, specie pulchros esse decet, vestem puram, calcamenta regia, decorum anima vultam, aureum ipsius ornamentum, esse indutos singulum veritatis. Talis accedat & regio tangat calices. Hoc in simili occasione etiâ Echnici docuerunt. Porphyrius lit. I. de abst. fin. Cum sit vobis cum Deo, qui solus super omnia, & ultra incorpoream naturam eminet, conuersandum, debemus omnimodâ castitate illi accedere: interea vix cuiusquam sensum facere corporeum si probe & sanctè viuamus. Quando enim omnium Pater simplicior & purior, & sibi sufficientior (quasi longè à materia contagione seiunctus) tantò etiam, qui ad illum accedet, omnimodè purus & castus esse debet, incipiens à corpore, & in singulas interioris hominis partes desinens: quibus omnibus presentibus, cuiq; pro suo modulo & natura conditione castitatem distribuat.

Quoniam verò Deus nos suo corpore & sanguine pascit, & tam miro conuiuio excipit, & nos quoque, ut monet S. Theodorus Studita, Iesum ad epulas inuitemus. Iam qui sunt fructus: amor, gaudium, pax, lenitas, benignitas, beneficentia, fides, mansuetudo, constantia, hæc huic epula, hæc inuitatio est. At felicem, qui eum pascat, à quo perennis bonis pascatur: felicem, qui inuitet, à quo in celesti regno redimetur. Vah! qui hic lecto capiat Regem gaudet ac triumphat: quò magis Regem Regum ac Dominum Dominorum? Io. 14. c. quidem hæc eius iudicio est sententia: Ego & Pater veniemus, & apud eum mansionem faciemus. Hanc mansionem ostendat profectus

f. de cœna
Dom.
h. 24 in
Gen. fin.

71.
ser. 62.

Etus nosse in bene operando. Quae de re S. Cyrillus Alex. l. 2. Glaphyrorum in Exo. 2. de hostia Mosaii agni agens: *Rarum, inquit, precipit, ut agnum festinanter edant: quo ostendit, me segnis aut remissus in bene operando appareatis, qui Christi particeps factus sit, sed diligentiam & ardentem sedulitatem in iis, quae putat sibi praefutura adhibeat.* Ideo B. M. Magdalena de Pazzis, in quodam raptu apud Paccinum 4. p. vit. c. 21. dixit: *Ego quae saepe communico, (quotidie enim communicabat) debere acquirere in sex diebus illam perfectionem, quam acquirit Christianus communicando sexies in anno: quia toties intra sex dies recipio cibum vitae.* Et: *Sanguis procedens ex Agnello Verbo debet mutare communes potentias: Memoriam ab omni re quae possit redundare in eius utilitatem, & figere illam in perfecto & integro velle tuo. Debet mutare intellectum, in omni capacitate rerum terrenarum, quam habet & convertere in ignorantiam, & facere capacem excellentiae & perfectionis vocationis suae. Debet mutare voluntatem, ut relinquat omnem affectionem, quam fixit in rebus infra Deum, & in creaturis creatis ad imaginem eius. Velle sponsus meus, & sponsus noster, ut sponse eius tales essent, ut in quavis minima re earum, resplenderet gratia eius, & in nulla re posset quicquam opponi ad eorum perfectionem. Oportet in omnibus nutriri sanguine, ad habendam in nobis tam completam virtutem. Vident haec Sacramenta pauperes spiritu, inquit S. Cypr. & hoc vno contenti serculo omnes mundi huius delicias aspernantur, & possidentes Christum, aliquam huius mundi possidere supellestem dedignantur. Cum saturati fuerint, vide quid agant: intellige quae loquantur, quam sancti odoris sit, quae quid illa eructat plenitudo: verbum bonum, mores compositos, affectus pudicos, sensus pacificos, illa interior sinceritas ubique diffundit, ita ut post odoramenta ista gratiae huius participes discurrant, & mutuis se ad inuicem affectibus complectantur: & quibus vnus est panis, vnum est corpus, & omnium vnus cor, & anima vna, vni Christo adherens, caetera omnia quasi fermenta respuens, in vnus animi sinceritate laratur. Scribit S. Chrysostomus, Christum solitum apud Discipulos diuertere, ut hoc ab eo affectu honore, diligentiores ad omnia fierent. Et S. Cyrillus Alexandrinus, notat Iudaeis imperatum, ut agnum festinanter edant, ne segnis aut remissus in bene operando sit is, qui Christi particeps factus est, sed diligentiam & ardentem sedulitatem habeat, in iis quae sibi sint profutura. Vno verbo, Vitalis hic cibus, vitae nostrae in melius mutationem exigit. Quae de re sic S. Augustinus ser. 1. de temp. ponderans illa verba Domini: *Nisi manducaueritis carnem Filij hominis &c. non habebitis vitam in vobis: Muesit ergo vitam, qui vult accipere vitam. Nam si non commuesit vitam, ad iudicium accipiet vitam.**

72. Sexto, ex affectu tenero erga SS. Eucharistiam crebro illam visitemus, exemplo P. Iacobi Saleij Mart. Galli, qui vti legitur in Annis Societatis Anni 1593. sanctissimum Christi Corpus eximia

pietate cultuq; prosequatur. Nulla de re libentius ardentiusq; loquebatur, cum loquendum erat cum sociis, eiusq; sermonis facultatem cupide solenterq; captabat. Nullus abibat dies, quin ad templum accederet sapius, seq; ante sacrosanctae Eucharistiae aram proceret, quam singulis ferme horis pie sancteq; colere gestiebat. Idem in more habuit B. Aloysius, & Ioannes Berchmans. Quando P. Rodericus Nimus vir sanctus (vbi scribitur in epistola de eius morte impressa) fuit monitus de extrema Vnctione recipienda, gausus dixit: ergo iam venit tempus quando domo non exibo, sed semper manebo in templo, ante sanctissimum Sacramentum; ita & post mortem placebat ei praesentia Eucharistiae. P. Ludonicus de Ponte, vti in eius vita legi, perpetuo assistebat SS. Eucharistiae tempore Meditationis. Examinum, officij diuini, & alias saepe in die, quod ob tres causas libenter faciebat. Primo, quia cum Christus de caelo descendat ad eum locum aequum est, eum saepe accedere. Secundo, quia Regina Saba a finibus terra venit ad Salomonem, & ecce plus quam Salomon hic. Tercio, quia deliciae Christi sunt, esse cum filiis hominum, aequum est, eum oblectare praesentia nostra. Ex hac frequenti mansione contraxit guttam arthriticam. Et quando erat infirmus, quia Eucharistiam adire non potuit in templo, habuit in cubiculo crucem, versus locum Eucharistiae, quam saepe in die adorabat, & per illam Christum in Eucharistia vti Daniel orans versus templum. B. M. Magdalena de Pazzis, vti scribit P. Virgil. c. 3. eius vitam, septennis eum non posset communicare, Matris lateri perpetuo adhaerebat eo die, quo communicabat mater, dicens odorem ex ea tunc procedentem se sentire, diebus etiam profectis, se ad nostrum templum duci petebat, vbi mater eum tota domo confitebatur, & deuotionibus vacabat, & ibi B. M. Magdalena per aliquot horas cum magna consolatione sua aspiciebat communicantes. S. Terefia post mortem apparens cuidam personae sui Ordinis dixit: *Id quod nos hic in caelo facimus, eum Diuina essentia, facite vos ibi cum SS. Sacramento; dicite hoc omnibus meis filiabus.*

73. Septimo, grati animi ergo, pro dato nobis a Deo Patre, & inactato pro nobis corpore Christi offeramus ei corpora nostra, & virtutes nostras, & vitia mactemus. Quod quomodo faciendum sit, docet S. Chrysologus ser. 108. *Offer corpus tuum, & non solum macta, sed etiam seica per omnia virtutum membra. Quia toties tibi virtutum artes moriuntur, quoties a te Deo viscera fuerint immolata virtutum. Offer fidem, ut perfidia sit punita: immola ieiunium, ut voracitas cesset: sacrificia castitatem, ut moriatur libido: impone pietatem, ut deponatur impietas: immita misericordiam, ut auaritia deleatur: & ut consumatur stulticia, semper sanctitatem conuenit immolare. Sic fiet corpus tuum tua hostia, si nullo peccati iaculo fuerit sauciata. Vni corpus tuum, homo: viuit, quoties a te Dei virtutum vita virtutum moribus immolatur. Idem monet S. Paulinus ep. 5. In pectore nostro castum altare ponentes, illa per legem inissa sacrificia animalia mactemus in vitis: immolantes*

cap. 23.

f. de cœna Dom.

h. 28. in Matth. 1. 2. Glaphyric.

lantes hircum cum peremptione peccati, in quo mortis odor est; cedentes taurum, si deponamus superbiam; sanctificantes ouem, si molitudinem & ignaviam in charitate non repudiis; & spiritu ferventes etiam: offerentes in nobis & agnum, si immaculati vivamus; & vitulum, si efficiamur malitia parvuli: ut vnius purum prudentia, alterius stultum simplicitate referamus. Nam ut scribit S. Ildorus Pelusota lib. 3. ep. 75. Pulcherrima victima est, pia mentem, & carnem castam habere.

CAPVT DECIMVMQVINTVM.

Quae preparatio premittenda sumptioni Eucharistiae?

74
hic
est
pau
ca
cul.

In primis bene hac de re scriptum B. Laurentius Iustinianus: Videat quilibet, ne consuetudine aut cordis elatione ad perceptionem ducatur tanti mysterij, sed deuotione & praua meditatione. Nam alia sacerdotum, alia ceterorum debet esse consideratio, & mentis dispositio. Excellentior quippe gradus, perfectiorum exigit preparationem. A cunctis tamen requiritur puritas castitatis, affectus deuotionis, memoria Domini, Passio, amaritudo contritionis, & promptitudo atque desiderium bone operationis. Iuxta mensuram caritatis effectus percipitur huius sacramenti quandoq; sensibilibiter quandoq; insensibilibiter. Vir namq; bonus nunquam caret profectu spirituali. Nam etsi deuotio plurimum huic congruat Sacramento, tamen prius vita commendabilis habenda est, deinde deuotio. Nam vita sine deuotione multum confert, absq; vita deuotio nihil. Hoc autem definiendum est, quod nec laudabilis vita sine deuotione esse valet, neque vera deuotio sine recta vita subsistit. Vtramque verò Christi milites habere semper studeant. Nam ita caute viuunt, ut deuotionis gratiam mereantur adipisci, & sic in deuotionibus occupent se, ut in nullo (si possibile sit) virtutem pratermittant. Deuotionis namq; sanctae testimonium est, commendabilis vita, & laudabilis conuersationis adiutorium, est interna & spiritalis deuotio, qua potissimum percipitur in hoc Sacramento.

Prima itaque preparatio debet esse puritas conscientie. Nam, ut ait B. Laur. Iust. de casto con. c. 24. Detergenda siquidem est conscientia, anime facies lauanda, atque omnis culpa macula abolenda prius quam ad altare pergatur. Probet se (inquit Apostolus) homo & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Peccato autem amoto, eoque quisque sit dignior quò indignior rem se putat. Nemo ad hoc suscipiendum per se dignus est, quamuis multa sit praeiudicatus sanctitate. Obedientia quaeque dignum facit non vita. Quis, nisi suaderet Dominus, diuina ausus esset sumere Sacramenta?

Ad hoc ipsum aptari potest, quòd idem Sanctus ait in falsic. amor. cap. 13. Ad primam veritatem acceditur, non gressu corporeo, sed humilitate veritatis, puritate mentis, deuotione cordis, exercitatione virtutis, tranquillitate animi, & flagrantissimo amore Diuinae caritatis.

Quocirca sanctae animae variis modis se praeparant.

Lancij Opusc. Tom. 2.

parabant ad Eucharistiam cum fructu & Deo gustu, percipiendam. Commemorabo aliquos.

S. Gertrudis virgo Ord. S. Benedicti, ut in eius gestis scribitur, cum petiisset à Christo Domino: Quali dignitate obuiabo tibi, cum tam largifluus dignaris venire ad me? Respondit Dominus: Nihil aliud requiro à te, quam quòd euacuata venias ad recipiendum. Quia omne quòd mihi placuerit in te, hoc per donum meum totum accipies. Hinc intellexit, quòd euacuatio illa sit humilitas, qua se reputaret omnino nihil habere de meritis: nec etiam aliquid posse, nisi ex gratuito dono Dei: Et ut omne quòd facere potest, pro nihilo aestimaret.

Sed omnium optima preparatio & ceteris magis necessaria est, ut supra dixi, puritas conscientiae: quia, ut ait B. Laur. Iust. in Ed mens Deo fit propinquior, quòd mundior custoditur, atque tanto quiesque dignior efficitur ad sumendum Domini Corporis Sacramentum, quòd à sordibus peccatorum fuerit purgator, corde humilior, dilectione fruentior, virtutibus sollicitior, & vita inuentus fuerit sanctior.

Qua de re sensum talem habuit diuinitus noster P. Balthasar Alvarez: Necessè est, ut cadant idola, si velint ita arcam recipere, ut commodum inde sentiant. In nobilibus debet ruere honor, in diuitibus delicia, in sapientibus tumens superbia, qua illi plurimum amant, & ne deferant, statuunt potius arcam Dei à se reuocare ac dimittere, ut olim Philistaei. Nisi ergo amputent idoli Dagon caput ac manus, ut amplius non audeant cogitare, loqui, aut facere quòd solebant, non efficeret in tali corde diuina haec arca SS. Eucharistia, stupenda misericordiae sua opera, sed iustitia, puniendo illos magna ariditate, tenebris, cordis duritia, aliisque internis desertionibus: donec verè se emendent. Quemadmodum vnus idemq; sol, atque ignis, lutum indurat, ceram verò liquefacit, ita qui hunc Dominum suscipiunt, si sunt tanquam lutum (maculati multis peccatis deliberrate commixtis) verè indurantur, si autem tanquam cera, liquefiunt eius amore. Sed sunt & aliae praeparationes bonae ad suscipiendam cum fructu SS. Eucharistiam.

Mutet ergo vitam, inquit S. Aug. ser. 1. de temp. qui vult accipere vitam, nam si non mutet vitam ad iudicium accipiet vitam. Et ita S. Chrysost. or. de B. Philogono dixit: Communionis tempus, non est festum atq; celebritas, sed conscientia pura, vitaq; à peccatis repurgata; non tantum grauibus, sed etiam venialibus. Non terribile tantum iudicium habet, inquit S. Basil. l. 3. de bapt. Qui in carnis & spiritus inquinamento ad Sancta accedit indigne, sed & otiosus & inutiliter edens ac bibens. Quemadmodum enim qui sine conscientia & inutiliter tantum ac tale bonum in ritibus facit, iudicium habet sequitiei, cum Dominus nec eos innoxios esse sinat, qui verbum aliquod otiosum proferunt. Immo S. Dion. Areopagita c. 3. de eccl. hier. vult ut ita pie sumamus Eucharistiam, ut quòdāmodo ne quidem possimus peccare, & immunda peccatis reddere conscientiam nostram. Oportet, inquit, nos, si ad Communionem eius adspiramus, diuinissimam eius in carne vitam contemplari, atque

76.
I. 4. c. 2. 6.
Infra. diu.
piet.

disc. &
per m. 6.
con. c. 19.
col. 3. &
de etio.
Christi a-
gone c. 4.
77.
Vit. c. 6. p.
71. 72.

2 Reg. 5.

78.

79.